

30.7.2014

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: Luis Cayo Perez Bueno spanyol állampolgár által a CERMI bizottság nevében benyújtott 1274/2013. számú petíció a fogyatékkal élő utasoknak a légitársaságok általi hátrányos megkülönböztetéséről és az 1107/2006/EK rendeletről

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója a CERMI („Comité español de representantes de personas con discapacidad”) nevű spanyol szervezet.

Ez a szervezet elítéli a fogyatékossgal élő utasok légitársaságok általi hátrányos megkülönböztetését, ugyanis azok gyakran nem engedik, hogy ilyen utasok szálljanak fel a járataikra. Ezért a szervezet az 1107/2006/EK rendelet felülvizsgálatát kéri.

A CERMI szerint ez a rendelet több megkülönböztető részt is tartalmaz, különösen azokat, amelyek lehetővé teszik a légitársaságok számára, hogy biztonsági okokból megtagadják a fogyatékossgal élő utasok beszállását, továbbá hogy arra kötelezhessék ezeket az utasokat, hogy kizárólag kísérő jelenlétében utazhassanak, valamint meghatározhatják a repülőtéri segítségkérés legkésőbbi határidejét. A CERMI szerint az 1107/2006/EK rendelet felülvizsgálatát az Egyesült Államok jogszabályai alapján kellene elvégezni, amelyek állítása szerint hatékonyan védik a fogyatékossgal élő személyek jogait.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2014. április 3. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól (az eljárási

szabályzat 216. cikkének (6) bekezdése szerint) megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2014. július 30.

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. július 5-i, a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól szóló 1107/2006/EK rendeletének konkrét célja abban áll, hogy ezek az utasok megkülönböztetésmentes és egyenlő bánásmódban részesüljenek a légi közlekedés során. A Bizottság az 1107/2006/EK rendelet alkalmazásáról szóló 2011. áprilisi jelentésében (COM/2011/0166) foglalt kötelezettségvállalását követően, valamint a rendelet alkalmazásának tökéletesítése érdekében 2012 júniusában értelmező iránymutatásokat¹ tett közzé, hogy a légi szállítást végző szolgáltatók és a fogyatékkal élő személyek számára megkönnyítse e rendelet alkalmazását. Ezen iránymutatások az érdekelt felek és a fogyatékkal élő személyek képviselői (az Európai Fogyatékosügyi Fórum) között folytatott együttműködés keretein belül készültek el, akik azokat teljes mértékben jóváhagyták. Az 1107/2006/EK rendelet végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok által a Bizottság számára biztosított statisztikai adatok szerint a rendelet alkalmazásához kapcsolódó panaszok száma összességében nagyon csekély.

A rendelet 3. cikkének értelmében az utasok helyfoglalása vagy beszállása fogyatékoságukra vagy korlátozott mozgásképességükre hivatkozva nem tagadható meg. A rendelet 4. cikke bizonyos körülmények fennállása esetén eltéréseket biztosít a szállításhoz való jogtól, mégpedig *„amennyiben ez nemzetközi, közösségi vagy nemzeti jog által vagy az érintett légi fuvarozó légi fuvarozási engedélyét kiállító hatóság által előírt biztonsági követelmények teljesítése érdekében szükséges”*. A biztonsági követelményeket tehát, amelyek célja a repülőgép fedélzetén tartózkodó utasok és légi személyzet biztonságának garantálása, külső hatóságok (nem pedig a légi fuvarozók) határozzák meg. A biztonság elsőbbsége minden utas, így a fogyatékosággal élők és az őket kísérő személyek érdekét szolgálja.

Az egyesült államokbeli légi fuvarozókra is vonatkozik biztonsági jogszabály, lásd a Szövetségi Törvénykönyv (CFR) 14. címének a „Fogyatékoság alapján történő megkülönböztetésmentes bánásmód a légi közlekedésben” 382. részét (az Egyesült Államok Közlekedési Minisztériuma). A 382.3 paragrafus d) pontja értelmében: *„Az itt olvasható pontok közül egyik sem engedélyezi vagy írja elő a légi fuvarozók számára a Szövetségi Légiközlekedési Hivatal (FAA) biztonsági rendeletének be nem tartását.”*, továbbá a szállítás megtagadásáról szóló, 382.31 paragrafus d) pontja értelmében: *„A légitársaságok személyzete [...] biztonsági okokból kifolyólag bármely utas számára megtagadhatja a légi utaztatást ...)”*.

Az 1107/2006/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése a kísérő személyek kérdésével kapcsolatban kitér arra, hogy nekik csupán a vonatkozó biztonsági követelményeknek kell megfelelniük. A fent említett értelmező iránymutatások 5. kérdéssora további magyarázattal szolgál e kérdéssel kapcsolatban, és hangsúlyozza, hogy a kísérőkre csak az alkalmazandó vonatkozó biztonsági követelmények vonatkoznak. Továbbá a Bizottság ezekben az iránymutatásokban javaslatot tesz arra, hogy amennyiben a légi fuvarozók megkövetelik a

¹ SWD (2012) 0171 végleges: http://ec.europa.eu/transport/themes/passengers/air/doc/prm/2012-06-11-swd-2012-171_en.pdf

fogyatékossgal élő utas kísérelvel történő utaztatását, úgy a kísérelők számára ingyenesen vagy kedvezményes áron kell a légi utazást biztosítani.

A fent említett egyesült államokbeli jogszabály 382.35 paragrafusának b) pontja hasonló követelményeket támaszt a fogyatékossgal élő személyek kísérelőire vonatkozóan, melyek értelmében a légi fuvarozók biztonsági okokból kifolyólag kérhetik a fogyatékossgal élő utas kísérelővel történő utaztatását.

Az 1107/2006/EK rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerint az előzetes tájékoztatás a légi fuvarozó által nyújtott szolgáltatáslánc elengedhetetlen része, mely a segítségnyújtásra szoruló utas érdekét szolgálja, mivel lehetővé teszi a szolgáltatónak, hogy megfelelően felkészüljön és az igényelt segítséget a legjobb körülmények között nyújthassa. A rendelet azonban biztosítja a megfelelő szintű segítségnyújtást azokban az esetekben, amikor nem történt meg a 7. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes értesítés, e bekezdés ugyanis előírja, hogy amennyiben nem történik értesítés az utas légi utaztatása érdekében „a repülőtér vezetése köteles minden ésszerűen elvárható lépést megtenni, [...] hogy segítségnyújtást biztosítson”. Az értelmező iránymutatások 7. kérdéssora az „ésszerűen elvárható lépés” fogalmát részletesen kifejti konkrétan azzal kapcsolatban, hogy a helyfoglalási folyamathoz kapcsolódó előzetes tájékoztatás milyen módon történhet (honlap, telefon), valamint az is, hogy e tájékoztatásért ne számoljanak fel többletköltséget.

Az egyesült államokbeli jogszabály 382.33 paragrafusa ezenkívül előírja, hogy előzetes értesítést kell adni számos esetben, például az elektromos kerekesszék vagy egyéb veszélyes áru (mint pl. akkumulátor, oxigén stb.) fedélzetre történő szállítása, a repülőgép fedélzeten lévő kerekesszék szükségessége, valamint a fogyatékossgal élő utasok együttes utaztatása esetén.

Összegzés

A Bizottság – jelen esetben – az alábbi okokból kifolyólag nem látja indokoltnak az 1107/2006/EK rendelet rövid távú vagy középtávú felülvizsgálatát:

- A rendelkezésre álló adatok szerint a nemzeti végrehajtó szervek nagyon kevés panaszt kapnak az 1107/2006/EK rendelet nem megfelelő működéséről.
- A rendeletet és a 2012-es értelmező iránymutatásokat a fogyatékossgal foglalkozó szervezetek európai képviselői ahelyett, hogy megkülönböztetőnek tekintették volna, üdvözölték mint a fogyatékkal élők utazási élmények javítása felé tett lépést. Véleményük szerint az iránymutatások ahhoz is hozzájárulnak, hogy a fogyatékkal élők a többi utast megillető feltételekkel utazzanak a légi járműveken.
- Az az egyesült államokbeli jogszabály, amelyre a petíció benyújtója jól bevált gyakorlatként hivatkozik, hasonló követelményeket határoz meg, mint a jelenleg hatályban lévő uniós jogszabály.